

СЛОВА ПРА ВЕТЭРАНАУ

ДВАЦЦАЦЬ ГАДОЎ ПОБАЧ

Кафедра нямецкай і французскай моў з'яўляецца адной са старэйшых у нашым універсітэце. На ёй працуе шмат выкладчыкаў, якія добра ведаюць свой прадмет, у дасканаласці авалодалі метадыкай выкладання замежных моў. У ліку лепшых выкладчыкаў кафедры па праву называюць імяны старшых выкладчыкаў Альбіны Андрэеўны Бразжэўскай, Галіны Іванаўны Гаўрылавай і Марыі Фёдарэўны Рудзінскай. Іх аб'ядноўвае тое, што яны аддалі нашай ВНУ па дваццаць гадоў самаадданай працы.

Кожная з гэтых трох жанчын пачынала свой жыццёвы і працоўны шлях па-свойму, але рухала імі адно імкненне — як мага больш ведаць самі і перадаваць гэтыя веды другім. А веданне замежнай мовы ўводзіць нас, як вядома, у вельмі цікавы свет жыцця цэлага народа, дае магчымасць пазнаёміцца з тварамі класікаў на іх роднай мове.

Альбіна Андрэеўна Бразжэўская закончыла ў 1951 годзе факультэт нямецкай мовы Мінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута. Затым некалькі гадоў працавала на ніве народнай асветы, а з 1961 года працуе на нашай кафедрэ. У 1965 годзе яна закончыла Вышэйшыя педагагічныя курсы па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных выкладчыкаў ВНУ пры Ленінградскім універсітэце, а ў 1977 годзе навучалася на курсах германістаў пры Лейпцыгскім універсітэце ў ГДР.

Зараз Альбіна Андрэеўна працуе на гісторыка-філалагічным факультэце. І хоць гэта ўжо гучыць прывычна, але нельга не сказаць: аддае сябе Альбіна Андрэеўна рабоце без астатку, не шкадуе ні часу, ні сіл, умеє знайсці падыход да кожнага студэнта, своечасова падказаць, параіць. Многія выпускнікі ўспамінаюць Альбіну Андрэеўну з цеплынёй і ўдзячнасцю нават звартаюцца да яе за дапамогай. Вызначае яе і яшчэ адна вельмі прыемная

рыса — умненне дазіць з усімі ў калектыве. Шматгадовае яе адносіны на кафедры са многімі супрацоўнікамі набылі сардэчнасць. У якасці загадчыцы секцыі нямецкай мовы яна ахвотна дапамагае маладым пачынаючым выкладчыкам, шчыра дзеліцца з імі сваімі вопытам, ведамі, цяжкім працоўнае з кожным планы першых заняткаў.

Шмат увагі Альбіна Андрэеўна ўдзяляе вучэбна-метадычнай і навуковай рабоце. Яна падрыхтавала і ўкараніла ў вучэбны працэс многія вучэбна-метадычныя распрацоўкі, складала шэраг дапаможнікаў, лабараторных работ.

За гады работы ва універсітэце Альбіна Андрэеўна апублікавала 13 навукова-метадычных работ. Не стаіць яна ў баку і ад грамадскага жыцця кафедры, была ініцыятарам многіх цікавых пачынанняў. Сведчаннем яе самаадданай працы з'яўляюцца многія ганаровыя граматы і падыякі ад кіраўніцтва універсітэта.

Побач з Альбінай Андрэеўнай працуе Галіна Іванаўна Гаўрылава. Яна ў свой час закончыла факультэт замежных моў Маскоўскага педагагічнага інстытута імя Н. К. Крупскай. Першыя крокі ў выкладчыцкай дзейнасці зрабіла ў адной са школ Маскоўскай вобласці, а з 1961 года працуе на нашай кафедрэ. Галіна Іванаўна добрасумленны і патрабавальны выкладчык, усе занятыя праводзіць на высокім ідэйным і метадычным узроўні, шмат увагі ўдзяляе самастойнай рабоце студэнтаў, навучае іх прыёмам, з дапамогай якіх можна хутка і ў дасканаласці авалодаць замежнай мовай.

У 1979 годзе Галіна Іванаўна закончыла завочную аспірантуру пры Мінскім дзяржаўным педагагічным інстытуте замежных моў. Яна апублікавала пяць артыкулаў па тэме свайго даследавання, мае іншыя навукова-метадычныя публікацыі.

Шмат гадоў запар Г. І. Гаўрылава — членны член

прафсаюзнага бюро кафедры, прымае самы актыўны ўдзел ва ўсіх мерапрыемствах калектыву.

Зусім нядаўна, у маі 1981 года, мы адзначалі 50-годдзе з дня нараджэння і 20 гадоў педагагічнай дзейнасці ў нашай ВНУ старшага выкладчыка Марыі Фёдарэўны Рудзінскай. Яна закончыла Харкаўскі дзяржаўны універсітэт, аддзяленне нямецкай мовы факультэта замежных моў. Пачынала свой шлях педагога Марыя Фёдарэўна ў індустрыяльным тэхнікуме, затым працавала ў псеўдэскім політэхнічным інстытуде. У 1961 годзе прайшла па конкурсу ў Гомельскі педагагічны інстытут імя В. П. Чкалава.

За гады працы ў Гомелі Марыя Фёдарэўна перадала свае веды не аднаму пакаленню студэнтаў і выкладчыкаў, не аднойчы чула яна словы падзякі. Багаты педагагічны вопыт, выдатнае веданне свайго прадмета, чалавечая дабра і чуласць даўно прынеслі Марыі Фёдарэўне повагу і аўтарытэт сярод калег і студэнтаў.

За час работы ва універсітэце М. Ф. Рудзінская склала аб'ёмны нямецка-рускі спарыўны слоўнік і шэраг дапаможнікаў для студэнтаў эканамічнага факультэта і факультэта фізвыхавання.

І апошняе, аб чым хочацца сказаць. Такі выдатны прыклад плённага дваццацігадовага супрацоўніцтва адраўраў і пэўную выхаваўчую ролю: прыёмна на працаваць побач з такімі людзьмі, якія ствараюць у калектыве добры рабочы настрэй, вучаць моладзь з повагай адносіцца да калег, даражыць сваёй работай.

Л. ПАНОВА, дацэнт. Н. ЖОСТКАЯ, выкладчыца кафедры нямецкай і французскай моў.

НА ЗДЫМКУ (злева на права): Г. І. Гаўрылава, А. А. Бразжэўская, М. Ф. Рудзінская. Фота У. Чыцкіна.

Ахова прыроды. ПРАБЛЕМЫ ВЫКЛАДАННЯ КУРСА

Ужо некалькі гадоў у нашым універсітэце, як і ва ўсіх ВНУ краіны, уведзена выкладанне курса «Ахова прыроды» на ўсіх факультэтах і аддзяленнях. Неабходнасць гэтага новаўвядзення ва ўмовах усе ўзрастаючага ўздзеяння чалавека на прыроду, неабходнасць узмацнення ўсеагульнай экалагічнай адукацыі, выхавання ва ўсіх слаёў насельніцтва актыўных прыродаахоўных тэндэнцый у наш час не выклікае сумнення. Аднак шляхі ўкаранення экалагічнай адукацыі, экалагічнага выхавання, хаця б толькі студэнтаў вышэйшай школы, да гэтага часу не зусім ясныя.

У пастаноўцы выкладання курса аховы прыроды ў вышэйшай школе зараз дакладна выдзелілі дзве супрацьлеглыя тэндэнцыі. Некаторыя спецыялісты, і такіх нямала, лічаць, што аptyмальным варыянтам выкладання аховы прыроды з'яўляецца стварэнне адзінай для ўсіх ВНУ і спецыяльнасцей праграмы гэтага курса, напісанне на яе аснове адзінага базавага падручніка, які і павінен стаць асновай выкладання гэтай дысцыпліны. Другія бачаць магчымасць поспеху выкладання курса аховы прыроды, экалагічнага выхавання студэнтаў у стварэнні спецыяльнай праграмы і падручніка для спецыялістаў кожнага профілю асобна, напрыклад, матэматыкаў, літаратараў, фізікаў і г. д. Добрым прыкладам такога падыходу з'яўляецца выдадзены выдавецтвам «Колос» у 1977 годзе падручнік аховы прыроды для студэнтаў вышэйшых сельскагаспадарчых навучальных устаноў, які напісалі вядомыя спецыялісты ў галіне аховы прыроды прафесары А. Г. Баннікаў і А. К. Густамаў. Гэты падручнік мае дакладна вызначаную вытворчую накіраванасць, уключае нават спецыяльны раздзел «Сельская гаспадарка і ахова прыроды».

Мы глыбока перакананы ў тым, што для паспяховага экалагічнага выхавання студэнтаў курс «Ахова прыроды» павінен мець дакладна акрэсленую прафесійную накіраванасць. Неабходны спецыяльныя праграмы і, адпаведна, дапаможнікі для кожнай спецыяльнасці ВНУ.

У цяперашні час метадычная камісія біялагічнага факультэта заканчвае работу над праектам праграмы курсу аховы прыроды для студэнтаў гісторыка-філалагічнага факультэта. Улічваючы адсутнасць у іх спецыяльнай экалагічнай падрыхтоўкі, яна ўключае азнаямленне з асноўнымі палажэннямі і прыняцямі экалогіі і ахо-

вы прыроды. Акрамя таго, праграма ўключае вывучэнне пытанняў прыродаахоўнага выхавання пры выкладанні рускай і беларускай літаратур, метадыку ўключэння элементаў прыродаахоўнага выхавання ў пазакласную работу па гуманітарных прадметах.

Мы разлічваем, што гэта першая ў нашым універсітэце спецыяльная праграма па ахове прыроды будзе выдадзена ўжо ў снежні. Адрозна за гэтым мяркуюем стварыць спецыяльную праграму для студэнтаў эканамічнага факультэта. Работа над ёй намі пачата. Тут плануецца больш увагі ўдзяліць пытанням эканомікі аховы прыроды і прыроднакарыстання, іншым спецыяльным праблемам.

Вялікія цяжкасці, якія ні дзіўна, выклікае стварэнне праграмы курса аховы прыроды для студэнтаў біялагічнага факультэта. Студэнты гэтага факультэта маюць дастатковую экалагічную падрыхтоўку, праходзяць спецыяльны прадмет «Экалогія, біяэвалюцыя і ахова прыроды». Дадаткова, чыста экалагічныя веды, якія гэта прадугледжана тэавай праграмай курсу «Ахова прыроды», ім не патрэбны. У нашай праграме гэтага курса для студэнтаў-біялагаў мы больш увагі ўдзялім правым пытанням аховы прыроды, метадыцы прыродаахоўнай работы са школьнікамі, дзейнасці дзяржаўных і грамадскіх прыродаахоўных арганізацый.

Курс «Ахова прыроды» на ўсіх факультэтах нашага універсітэта, акрамя геалагічнага, забяспечваецца катэдрай заалогіі і дарвінізму. Для яго чытання мы выдзелілі найбольш кваліфікаваных спецыялістаў, замацавалі іх за факультэтамі і спецыяльнасцямі. Зараз усе яны занятыя распрацоўкай новых, спецыяльных праграм з улікам спецыфікі факультэтаў. З мэтай умацнення прыродаахоўнай накіраванасці кафедры Савет універсітэта прыняў рашэнне аб перайменаванні яе ў кафедру «Заалогіі і аховы прыроды». Абмяркоўваюцца пытанне аб магчымасці стварэння на базе універсітэта міжвузавскай кафедры аховы прыроды. Усё гэта павіна аказаць станоўчае ўздзеянне на выкладанне курса аховы прыроды, экалагічнае выхаванне студэнтаў, а праз іх і школьнікаў, палепшыць прыродаахоўную работу не толькі ва універсітэце, але і ў рэгіёне ў цэлым.

В. САВІЦКІ, загадчык кафедры заалогіі і дарвінізму, старшыня метадычнай камісіі біялагічнага факультэта, прафесар.

Практыка ВЫПРАБАВАННЕ НА САМАСТОЙНАСЦЬ

Наш фотакарэспандэнт У. Чыцкік пачынае ў школах года, дзе праходзяць педагагічную практыку падкурснікі гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ. Тапаняну Таран, будучую выкладчыцу беларускай мовы і літаратуры (на верхнім здымку) ён зафатаграфаван у час правядзеньня дамашняга задання вучняў. Урок гісторыі ў СШ № 16 вядзе Сяргей Ксянюзоў. У гэтай жа школе праходзіць падпрактыка і ў яго таварышчу-аднакурсніку Мікалая Ключыцкага і Надзеі Барычэўскай (на ніжнім здымку).

